

ZAKON

O AKREDITACIJI

(Objavljen u 'Sl. listu CG', br. 54 od 10. avgusta 2009, 43/15)

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje i djelatnost Akreditacionog tijela Crne Gore, način i postupak akreditacije, kao i druga pitanja od značaja za akreditaciju.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) akreditacija je potvrđivanje od strane nacionalnog akreditacionog tijela da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava zahtjeve utvrđene harmonizovanim standardima i ako je potrebno sve dodatne zahtjeve, uključujući zahtjeve utvrđene za pojedine oblasti (sektorske šeme) za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti.

2) ocjenjivanje usaglašenosti je postupak kojim se utvrđuje da li su uslovi i zahtjevi koji se odnose na neki proizvod, proces, uslugu, sistem, pravno ili fizičko lice odnosno odgovarajući organizacioni oblik, ispunjeni;

3) kompetentnost je dokazana osposobljenost za obavljanje određenih poslova u oblasti ocjenjivanja usaglašenosti;

4) sertifikat o akreditaciji je dokument kojim se potvrđuje da je organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti akreditovana za određenu oblast i obim;

5) organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti je pravno lice ili dio pravnog lica koje vrši ocjenjivanje usaglašenosti, koje obuhvata ispitivanje, kalibraciju, sertifikaciju i kontrolu;

6) harmonizovani standard je evropski standard koji je usvojen na osnovu zahtjeva Evropske Komisije i čija je referentna oznaka objavljena u Službenom listu Evropske Unije;

7) kolegijalno ocjenjivanje je postupak ocjenjivanja u kojem nacionalna akreditaciona tijela drugih država ocjenjuju drugo nacionalno tijelo za akreditaciju, u skladu s pravilima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju.

Područje primjene

Član 3

Akreditacijom se utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti koja se odnose na odgovarajuća:

- 1) ispitivanja;
- 2) kalibracije;
- 3) kontrolisanja;
- 4) sertifikacije proizvoda i procesa;
- 5) sertifikacije sistema menadžmenta;
- 6) sertifikacije stručnih lica.

II. AKREDITACIONO TIJELO

Organizacija i djelatnost

Član 4

(1) Poslove akreditacije u Crnoj Gori obavlja Akreditaciono tijelo Crne Gore (u daljem tekstu: Akreditaciono tijelo) kao samostalna neprofitna organizacija čiji je osnivač Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

(2) Akreditaciono tijelo stiče svojstvo pravnog lica upisom u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici.

Djelatnost

Član 5

- (1) Akreditaciono tijelo utvrđuje kompetentnost organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti akreditacijom.
- (2) Pored poslova iz stava 1 ovog člana, Akreditaciono tijelo obavlja i sljedeće poslove:
 - 1) učestvuje u radu međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima;
 - 2) vodi registar akreditovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti;
 - 3) obavlja i druge poslove iz oblasti akreditacije, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom;
 - 4) utvrđuje pravila akreditacije.
- (3) Bliži sadržaj i način vođenja registra iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje Akreditaciono tijelo.

Zabrana vršenja poslova

Član 6

- (1) Akreditaciono tijelo može vršiti samo poslove iz člana 5 i čl. 9 i 9a ovog zakona, i ne smije pružati usluge organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući i konsultantske usluge.
- (2) Akreditaciono tijelo ne smije imati vlasnička i upravljačka prava ili druge finansijske interese u organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti.
- (3) Akreditaciono tijelo ne smije da promovise svoje usluge, marketinški djeluje na teritoriji drugih država ni da nastupa kao konkurencija akreditacionim tijelima drugih država u sprovođenju postupaka akreditacije ili organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti.

Organizacija Akreditacionog tijela

Član 7

- (1) Organizacija i način rada Akreditacionog tijela utvrđuju se aktom o osnivanju, statutom i drugim opštim aktima Akreditacionog tijela, koji se zasnivaju na odgovarajućim međunarodnim, evropskim i crnogorskim standardima i dokumentima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju.
- (2) Opšti akti iz stava 1 ovog člana objavljuju se na internet stranici Akreditacionog tijela i dostupni su javnosti.

Postupak akreditacije

Član 8

- (1) Postupak akreditacije pokreće organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnošenjem zahtjeva za akreditaciju.
- (2) Uz zahtjev za akreditaciju organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti podnosi odgovarajuću dokumentaciju u skladu sa pravilima akreditacije.
- (3) Akreditaciono tijelo utvrđuje ispunjenost zahtjeva propisanih harmonizovanim standardima i ako je potrebno svih dodatnih zahtjeva za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti na osnovu podnijete dokumentacije i neposrednim uvidom kod organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti u pogledu ispunjenosti zahtjeva.
- (4) Obaveze Akreditacionog tijela i organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti uređuju se Ugovorom u skladu sa pravilima akreditacije.
- (5) Ugovorom iz stava 4 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze u postupcima dodjele, održavanja, proširenja, sužavanja, suspendije i troškova akreditacije, kao i podaci povjerljivog karaktera i način njihovog korišćenja u skladu sa zakonom.

Prekogranična akreditacija

Član 9

- (1) Akreditaciono tijelo može sprovesti postupak akreditacije na zahtjev organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti iz druge države ako:
 - 1) država u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište nema uspostavljeno akreditaciono tijelo;
 - 2) akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva ne vrši akreditaciju u vezi sa poslovima ocjenjivanja usaglašenosti za koje se traži akreditacija;
 - 3) akreditaciono tijelo u državi podnosioca zahtjeva nije prošlo kolegijalno ocjenjivanje u vezi sa poslovima ocjenjivanja usaglašenosti za koje se traži akreditacija.
- (2) Akreditaciono tijelo je dužno da, ako primi zahtjev za akreditaciju iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana obavijesti nacionalno akreditaciono tijelo te države.
- (3) U postupku akreditacije, iz stava 2 ovog člana, akreditaciono tijelo druge države može da učestvuje kao posmatrač.
- (4) Akreditaciono tijelo može, na zahtjev akreditacionog tijela druge države, da obavi dio aktivnosti u postupku akreditacije organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti iz te države.

Akreditaciono tijelo druge države

Član 9a

(1) Akreditaciono tijelo može da uputi organizaciju za ocjenjivanje usaglašenosti sa sjedištem u Crnoj Gori da prijava za akreditaciju podnese akreditacionom tijelu druge države, ako Akreditaciono tijelo ne vrši poslove akreditacije za određena ocjenjivanja usaglašenosti iz podnietog zahtjeva za akreditaciju.

(2) Sertifikat o akreditaciji koji je, u skladu sa stavom 1 ovog člana, izdalo akreditaciono tijelo druge države upisuje se u registar akreditovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti koji vodi Akreditaciono tijelo.

(3) Akreditaciono tijelo može da zatraži od akreditacionog tijela druge države da izvrši jedan dio aktivnosti iz postupka akreditacije i u tom slučaju sertifikat o akreditaciji izdaje Akreditaciono tijelo.

Sertifikat o akreditaciji

Član 10

(1) Sertifikat o akreditaciji izdaje Akreditaciono tijelo kada utvrdi da organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava zahtjeve iz člana 8 stav 3 i člana 9a stav 3 ovog zakona.

(2) Sertifikat o akreditaciji se izdaje na određeno vrijeme u skladu sa pravilima akreditacije.

(3) Ako organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ne ispunjava zahtjeve iz člana 8 stav 3 ovog zakona, Akreditaciono tijelo će odbiti zahtjev za dodjeljivanje akreditacije.

(4) Odluka iz st. 1 i 3 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Oduzimanje sertifikata o akreditaciji

Član 11

(1) Akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti je dužna da za vrijeme trajanja akreditacije ispunjava zahtjeve akreditacije.

(2) Provjera ispunjenosti zahtjeva iz stava 1 ovog člana vrši se redovnim, odnosno vanrednim nadzorom koje obavlja Akreditaciono tijelo u skladu sa pravilima akreditacije.

(3) Ako u postupku iz stava 2 ovog člana Akreditaciono tijelo utvrdi da akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti ne ispunjava zahtjeve akreditacije ukinuće sertifikat o akreditaciji.

(4) Ako Akreditaciono tijelo u postupku iz stava 2 ovog člana utvrdi da akreditovana organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti djelimično ispunjava zahtjeve akreditacije izvršiće se sužavanje akreditacije u skladu sa pravilima akreditacije.

(5) Odluka iz st. 3 i 4 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Organi Akreditacionog tijela

Član 12

(1) Organi Akreditacionog tijela su:

- 1) upravni odbor;
- 2) direktor;
- 3) nadzorni odbor.

(2) Aktom o osnivanju i statutom Akreditacionog tijela uređuje se način obrazovanja organa iz stava 1 ovog člana, njihov način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Akreditacionog tijela.

(3) Statut Akreditacionog tijela usvaja upravni odbor.

(4) Na statut Akreditacionog tijela saglasnost daje Vlada.

Finansiranje Akreditacionog tijela

Član 13

(1) Sredstva za rad Akreditacionog tijela obezbjeđuju se:

- 1) iz naknada za akreditaciju;
- 2) iz budžeta Crne Gore;
- 3) iz drugih izvora.

(2) Naknada za akreditaciju iz stava 1 tačka 1 ovog člana naplaćuje se za akreditaciju i upis u registar iz člana 9 stav 5 ovog zakona.

(3) Visinu naknada za troškove akreditacije i upis u registar iz člana 9 stav 5 ovog zakona utvrđuje Upravni odbor Akreditacionog tijela, uz saglasnost Vlade.

(4) Sredstva iz stava 1 tačka 2 ovog člana obezbjeđuju se za:

- sprovođenje poslova utvrđenih godišnjim programom i planom rada Akreditacionog tijela;
- plaćanje članarina i učešća Akreditacionog tijela u evropskim i drugim međunarodnim organizacijama za

akreditaciju.

(5) Iznos sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore određuje se na osnovu poslova utvrđenih programom i godišnjim planom rada Akreditacionog tijela, na koji saglasnost daje Vlada.

(6) Odluka o visini naknada za akreditaciju iz stava 3 ovog člana objavljuje se u 'Službenom listu Crne Gore'.

Pokloni (donacije)

Član 14

(1) Sredstvima iz drugih izvora iz člana 13 stav 1 tačka 3 ovog zakona smatraju se pokloni (donacije) i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom.

(2) Akreditaciono tijelo ne smije primati poklone (donacije) od korisnika usluga.

III. AKREDITACIJA I VEZA SA TEHNIČKIM PROPISIMA

Član 15

U tehničkim propisima koji uređuju područje ocjenjivanja usaglašenosti može se utvrditi da je:

1) sertifikat o akreditaciji pretpostavka o ispunjavanju uslova iz propisa u postupku imenovanja i ovlašćivanja organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti;

2) sertifikat o akreditaciji prethodni uslov za imenovanje ili ovlašćivanje organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti.

IV. NADZOR NAD RADOM AKREDITACIONOG TIJELA

Član 16

Nadzor nad radom Akreditacionog tijela u obavljanju poslova utvrđenih zakonom vrši ministarstvo nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta, a u pogledu racionalnog korišćenja sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore ministarstva nadležna za finansije i poslove infrastrukture kvaliteta.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavak rada

Član 17

(1) Akreditaciono tijelo osnovano Odlukom o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ('Službeni list RCG', br. 21/07) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom i osnivačkim aktom.

(2) Organi Akreditacionog tijela koji su imenovani do stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom do isteka mandata.

Prestanak primjene zakona

Član 18

Danom stupanja na snagu ovog zakona neće se primjenjivati Zakon o akreditaciji ('Službeni list SCG', br. 44/05).

Završna odredba

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u 'Službenom listu Crne Gore'.

SU-SK Broj 01-78/10

Podgorica, 27. jula 2009. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik, Ranko Krivokapić, s.r.